

چکیده فارسی

زمینه و هدف: هنوز در بسیاری از نقاط دنیا و از جمله استان آذربایجان شرقی و بویژه در مناطق روستایی زنان با استفاده از روش های قدیمی نظیر استفاده از تنور و سوخت های آلی (چوب، تاپاله) نان می پزند. نشان داده شده که دود ناشی از سوختن مواد آلی در مکان های فاقد تهویه کافی در بلند مدت منجر به طیفی از مشکلات دستگاه تنفسی می گردد. سی تی آنژیوگرافی روشی مناسب و کم تهاجمی جهت بررسی سیستم عروقی ریوی است. در این مطالعه سعی شده است یافته های سی تی آنژیوگرافی ریه در زنان نان پز با شکایات تنفسی و زنان مبتلا به COPD بدون سابقه نان پزی مقایسه گردد. مواد و روشها: در این مطالعه مورد-شاهدی، ۳۶ بیمار در گروه زنان نان پز (مورد) و ۳۶ بیمار COPD در گروه شاهد تحت سی تی آنژیوگرافی ریه قرار گرفتند. یافته های غیرطبیعی عروقی شامل افزایش قطر شرایین برونشی، هیپرواسکولاریزاسیون شرایین برونشی، تغییرات قطر تنه پولمونی، آمبولی سایلنت و هرگونه تغییر غیرطبیعی دیگر در دو گروه ثبت و مورد مقایسه قرار گرفت.

یافته ها: متوسط سن زنان نان پز $62/03 \pm 6/76$ سال (۴۹-۷۸) و گروه شاهد $60/00 \pm 7/94$ سال (۴۷-۷۹) بود ($p=0/25$). متوسط مدت نان پزی $4/78 \pm 3/17$ سال (۲-۱۲) بود. یافته های عروقی غیرطبیعی در سی تی آنژیوگرافی ریه خانمهای نان پز دچار شکایات ریوی شامل افزایش قطر شرایین برونشی ($22/2\%$)، هیپرواسکولاریزاسیون شرایین برونشی ($8/3\%$)، آمبولی سایلنت ($11/1\%$) و تغییرات آمفیژماتوی پارانشیم ($13/9\%$) بود. این موارد در گروه COPD بترتیب در $36/1\%$ ، $27/8\%$ ، $3/33\%$ و $27/8\%$ ثبت گردید. براین اساس، درصد فراوانی هیپرواسکولاریزاسیون شرایین برونشی و تغییرات آمفیژماتوی پارانشیم در گروه COPD بطور معنی داری بیشتر از گروه زنان نان پز بود. درمقابل، متوسط قطر تنه پولمونر در گروه زنان نان پز بطور معنی داری بیشتر گزارش گردید ($3/32$ در برابر $3/17$ سانتی متر).

نتیجه گیری: یافته های غیرطبیعی در سی تی آنژیوگرافی ریه زنان نان پز با شکایات تنفسی شایع بوده و در مواردی با یافته های ریه زنان مبتلا به COPD بدون سابقه نان پزی متفاوت است.

کلمات کلیدی: نان پزی، COPD، سی تی آنژیوگرافی